

Szerkesztőség: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, Versecz

Előfizetési díj: egész évre
helyben 6 korona.

Előfizetési díj: egész évre
vidéken 7 korona.

Egyes szám ára 12 fillér

DÉLVIDEK

Kiadó-hivatal: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, Versecz

Hirdetési díj petítoronként
12 fillér. Nyiltérben egy
sor 20 fillér.

Hirdetések elfogadtnak
minden hirdetési irodában

Előbb: „DELVIDEKI NEMZETOR“

A „VERSECZI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLÖNYE

A HÁBORU

és a nemzeti eszme.

Versecz, július 10.

Amikor a háboru borzalmaira, a vérgözegekre és a pusztulásokra, a holttestekre és a romhalmazokra gondolunk, önkéntelenül is az a nyílt kérdés vetődik fel előttünk, kell-e háborunak lenni és nem lehetne-e a legélesebb konfliktust is békésen elintézni? A reformátorok, akik a szocializmus és az internacionálizmus elveinek terjedésében látják az egyedüli erőt, amely hivatva van a nemzetek között fennálló ellentétet kiegyenlíteni, minden felelősség nélkül azt mondják, hogy ezek az eszmék örökre véget vetnének a háboru, a vad erőszak tombolásának.

Felelősség nélkül mondhatják ezt. Mert hiszen minden elv, amely keresztülvéve nincs, radikális hatásnak tetszik. Ám hol van a garancia arra nézve, hogy ezek a kétségtelenül értékes kapcsolatok képesek lennének a hozzájuk fűzött reményeket betölteni? A háboru olyan jelenség, amely a történelem kezdetétől fogva szabálytalan időközökben ismétlődve felbukkant. Csak vissza kell tekintenünk a nemzetek alakulásától kezdve a napjainkig lejátszódott eseményekre s történelmileg igazoltnak jelentkezik az a tény, hogy változtak a korok, az emberek, az eszmék, az erkölcsi felfogás — de azért háboru mindig volt.

Pedig tagadhatatlan, hogy a múltban is voltak szép, nemes eszmék, amelyek bizonyára apostolaiikat ama boldogító illúzióval töltötték el, hogy ezek az emberiségnek a világbékehez való közeledését jelentik.

Csupán a kereszténységre, a humanizmusra utalok, amelyek elvitázhatatlanul részben megfeleltek hivatásuknak és mégis azt látjuk, hogy keresztény államok egymás ellen háborút viseltek és teljesen megfélemedtek a humanizmus fenkölt tanáról. És vajjon az ujjkor eszméért a nemzetek nem karöltve borították-e lángba forradalmakkal az egész villágot s mikor elérték közös céljukat s mind emberekké, szabadokká, testvérekké lettek, mint a mágnes egyforma hatásu pólusai eltasztottak egymást?

Ezért nem tartozunk az örök béke utopistáihoz, mert a nemzetek a korszerű transzformációk dacára kulturában, erkölcsi nivóban, társadalmi felfogásban mértőföldes distanciákban állnak egymás előtt s szinte csodatevőnek látszik az az eszme, amelyről felteszik, hogy a megértés boldog korszakát tudja elővarázsolni. Az új kor alapvető eszméit a nemzetek régi megvilágításban interpretálnák s már itt volna a hábeli zavar. Eme meggyőződésünket mindenben támogatja ez a nagy háboru, jelezvén, hogy még sokká fog késni a mesebeli jövő.

Ha szétnézünk a dúló nagy fergetegben, nyomban eloszlik az optimizmus és az illúzió köde, mert első pillanatra megállapíthatjuk, hogy ez a háboru is nemzeti érdekekért, egyéni célokért folyik. Avagy jelentkezett-e olyan önzetlen hatalom, amely nem nemzeti, gazdasági, territoriális érdekekért avatkozott bele a küzdelembe? Hiszen csupán Olaszország magatartását kell bíráló tárgyává tennünk s azonnal tisztán áll előttünk, hogy a nemzetek becsületüket, hírnevüket is odadobják, csak hogy reális, financiaiis céljaiknak szolgáljanak. Lehet-e tehát

most csak ábrándozni is arról a szép világról, a melyben a nemzetek között nem lesznek választófalak, a természet alkotta határok ledőlnek és itt lesz az a nagy káosz, amelyből egykor a nemzetek kikerültek és amelyből szétvetve specializálódtak?

A generális szabály alól talán csak mi képezünk részben kivételt mert — minden vagyoni értékű szolgáltatástól eltekintve — önvédelmi harcot vivünk. De itt is csak látszat az, hogy nincs nemzeti érdek, mert hiszen éppen a fenntartás, a terület sérthetlenségének megvédelmezése a legfontosabb nemzeti érdek. A nemzeti eszme az az erős rugó, amely lelkesít és kitartásra buzdít.

Semmi alapot sem nyújt tehát a mi korunk sem ahhoz az egyesítő mozgalomhoz, amelyet az örök béke, a megértés érdekében propagálnak. Mert a háboru nem kozmopolitikus, hanem legszélsőbb sovinizta felfogást nevel. A háboruval a nemzetek saját nemzeti ideálljaiknak akarnak érvényt szerezni és még jobban elszigetelni a többi nemzetektől. S elképzelhető-e, hogy egy nemzet, amely kudarcot vall s most területet veszít, nem a revánspolitikának fog élni évtizedeken keresztül? Ez már magában rejti egy későbbi háboru csiráját. A háboru önmagát táplálja s a békés kort is belevonja érdekszférájába, mert a béke is a háborunak dolgozik.

Még érthetőbb lesz azonban a helyzet, ha a semleges államokat is figyelembe vesszük. Ezek mindegyike hangsúlyozza, hogy megtartja álláspontját addig, amíg nemzeti politikája, egyéni érdekei mást nem parancsolnak. Ebből világosan látható, hogy min-

Mese egy kis papról.

Szép, sugár ifju volt a falu káplánja,
Szépen, lágyan zendült, ezüstösen csendült
Szava, imádsága.

S volt a faluban egy kis lány

— Bimbó, rózsza ágon —

Mosolygós, szép, mint egy
Májuséji álom.

Kék szeme mély, mintha

Kék tó tükre lenne,

Szájcskája ajka,

Mint a virág kelyhe.

... S tavasz volt, rügy fakadt,

A szív mozdult, dobbant ...

Bimbó pattant ... s két szív

Szerelemre lobbant.

... S eljött a nyár, de haj,

Beh más lett a világ ...

Lehajtotta fejét

Fű, fa, minden virág.

Kérőn szólott a kürt,

Sírón szólott az ének:

„Élték-e magyarok!?”

Fegyverre, ha éltek ...!”

... S kis falu határán

Szomorúság, csendült,

Kis torony harangja

Fájón, búsan csendült,

Egy ifjú maradt csak

Egész falu táján;

Az is olyan búsan,

Az is olyan árván.

Levelet írt, kéről

S megjött rá a válasz:

... „Szerettelek ... de rám

Mindörökre várhatsz ...

Ha százszor pap vagy is,

Mért nem mentél vélek?

... Nem leszek a tied

Soha, míg csak élek!”

... S kis falu határán

Szomorúság, csendült,

Kis torony harangja

Szomorúan csendült,

Búcsúzóra szólottak

Az ismerős hangok,

Sugár, ifju papnak

Búcsút írtettek

Az ákácfa lombok.

... S telt az idő. Harmat hullt a fára.

Jött ... jött a hír ...

S könybe borult a legszebb lány

Két szeme pillája.

S harmat-gyöngye kis kéz irta

Liliom levélbe:

„Drága hősöm! meg ne haljon ...!”

Jaj! ... maradjon élve! ...

Elné hulljon piros vére ...

Hiszen annak minden cseppje drága ...

Jöjjön haza ... valaki a visszatértét

Imádkozva várja!

... S messze, messze Nagy Muszkaországba

Valakinek kipirult a

Halovány orcája,

Valakinek, aki ott a

Vérrel ázott pázsitot taposta

A sugárt, a menyországot,

Utjára a sok virágot

Vitte ... vitte a tábori posta.

Ladányi Zoltán.

den nemzetnek van specialis irányzata, amelyet egyéni élete diktál s amely egyes államok céljaival összevág, másokéval azonban merőben ellenkezik. Ezt az egyéniséget, nemzetiességet, amely minden államnak valami becsel ad, legyűrni nem lehet, legalább is a mi napjainkban abszolút lehetetlenségnek látszik.

Es kérdés, vajon egyáltalában helyesíthető volna-e egy egységes nagy világ megkonstruálása? Az óvilágromjain nemzeti értékek pusztulnának el, megszűnnék létezni a haza, a hazaszeretet fogalma és feledésbe merülne egy nagy történelmi élet, az ember nagy, dicső munkája.

Sok minden devalválódott a mostani haboruban értéktelenné, ami azelőtt értéknek tetszett és sok mindennek értékét csak most ismertük meg. A nyugati kultúra, az utópisztikus világnézetek, az internacionálé, a világbéke eszméje, hol vannak ezek már a régi értékjelzéstől? Es a halványuló, lebecsült nemzeti eszme, hazafias érzés milyen új fényt és mennyivel nagyobb értéket kapott. Most van az igazi átértékelés ideje!

A HÁBORU TANULSÁGA.

Borzalmas pusztításai és rettentő kárai mellett hasznos dolgokat is hozott a háboru. Ez alatt nem azt a hasznót értjük, ami a bűnös és becsületes hadseregszállítóknak, az élelmiszer-üzorásoknak és élelmiszer-kereskedőknek jutott. Hanem azt az átalakítást, amely az emberek szokásait, felfogásait történt és amelynek remélhetően nyoma marad a későbbi időkben.

Ezek között a legjelentősebb: az igények méraéklése, az egyszerűség, amelyet azelőtt hiába papoltak az emberek fülébe. Minden drágítás azzal a következménnyel jár, hogy az ember a lehető határig összevonja a szükségleteit. A drága hus megcsinálta a hushagyó napokat. És a husevésben nemcsak azok tartanak szűk mértéket, akik nem tudják a képtelenül magas árakat megfizetni. A módosabbakat valami lelki szükség viszi rá, hogy ezzel torolják meg a hus spekulánsainak határtalan önzését. Igaz, hogy a legnagyobb szolidaritás se lenne képes a drágoságot visszaszorítani. A csökkent szükséglet azonban meg is ront valamit a spekuláció számításain és annak a husnak drágaaságában nincs köszönet, amelyet nem vesznek.

Drágul a sör: bizonyára leszoktat egy nagy tábor embert az alkoholi élvezetéről, akik ma épugy nem tudják az életet a mindennapos sör nélkül elképzelni, mint ahogy nem tudták sokan elhinni, hogyan lehetnek ebédre hus nélkül is. Drágul a selyem, a gyapjuszövet, — bizonyára egy, sőt két rend ruhával kevesebbet jelent ez a férfi- és a női öltözködésben. Annyi minderről derül ki, hogy fölösleges, vagy legalább is, hogy a régmél kisebb mértékben nélkülözhető! Arról nem is akarunk beszélni, hogy a külföldi nyaralásnak, a drága fürdőhelyeknek milyen könnyen el tudnak a hijával lenni! Az ugynevezett végsőkig feszített idegek nem pattannak szét az idén, ha nem is fürösztik meg azokat az orosz vagy francia tengervízben. Aki elviselhetetlennek fogja találni az itthoni meleget, azoknak az elegendő a maga helyzetét összehasonlítani azokkal, akik egy esztendeje türik az összes évszakok különféle viszontagságait.

Hát ez nem érdekes, hogy az adóságesinálás is kezd tünekezni a divatból! A gyárosok és nagykereskedők csak készpénzért adnak el, a minék folytán a viszontelárusító is csak készpénzfizetés mellett árul és beszünteti a hitelezést. Eleinte lehetetlen állapotnak tünt föl ez is, de később beleszoktunk: kiki annyit vesz, a mennyire készpénze van, akkor vesz amikor készpénze van és nem terheli túl a jövőjét azzal, hogy mindenfélét fölösleges vagy nélkülözhető dolgot összevásárol, csak azért, mert akkor, amikor veszi, nem kell pénzt adni rá.

Egyebet is lehetne még elmondani, de elegendő ez is annak illusztrálására, hogy a komoly idők és a szükség új erkölcsöt, új egyszerűséget neveltek a könnyelműségben, tébaágban és fényűzéskedésben erősen meggyökeresített emberekbe. És ha talán még megmarad a béke, amely meg fogja mutatni hogy az átalakulás maradandó hatása lesze, vagy pedig az első gondatlan pere elfelejteti, amit a háboru alatt tanultunk: maga az, hogy megízleltük az egyszerűséget, a lemondani tudást: egyik nagy értéke a háborunak.

NAPIHIREK

Krassnik*)

*A büszke cári zászló fenn lobog még,
Közélg a vészes, millió sereg;
Kiomló véredben fürödvé meg,
Széttépi híred a magyar vitézség.*

*Magyar huszárkard villog im az éjben,
Nyomában bomlik már a vad kozák,
Szágulda pusztá éren s nádton át —
Oh, nincs segély ez öldöklő veszélyben!*

*Oh, nemzetem! Büszkén törj csak előre,
Esküdj vitéz Bem dicső szellemére:
Vesszen a lengyeltipró cári had!*

*Az ágyu döng, foly már az ellen vére,
Krasznik felett im pirkad már a nap:
Varsó felé mutatja az utat...*

*) A néhány nap előtt elhalt Barabás Abel kolozsvári tándr verseskötetéből.

A hetipiacz üdvös új rendje.

Megelégedéssel jelenthetjük, hogy a verscezi hetipiacon beválik az új rend és a hozzávetőleges árszabás életbeléptetése máris érezteti kedvező hatását. Új rendőrkapitányunk kiadta a július hó 6. érvényes piaci árak jegyzékét és a közönség megnyunyással láthatja benne érdekeinek megóvását.

A piac eddig rettegett fejedelemszszonyait, a kofa-dinasztia tagjai lassan-lassan szintén beletörődnek a változhatatlanságba, cikkeiket a hatósági árakon kezdik ki-nálgatni minden különösebb rendőri intervenció nélkül is. A kofák egy része ugyan passzív rezisztenciát hirdet, bojkottal fenyegetőzik, de ez a dac az ő kárukat hozza meg. Tojás, baromfi, burgonya talán most kevesebb van a piacon, mint annak előtte, de ez a sztrájk nem tarthat soká.

Más városokban is megpróbálták, de rövidesen megszűnt. Elvégre is a krumplit mind nem bírja egymaga megenni a termelő, a baromfit se, a tojásaszalás módja sincsen még kitalálva s így a renitens kofák kény-

telenkedtetlen visszatérnek hamarosan a piacra annál is inkább, mert a községekben az összevásárlókat a hatóság erőlyesen üldözi s a kivitelre nem igen lehet gondolni.

Egészen bizonyos, hogy pár nap alatt teljesen visszatér a piac régi képe, a részleges kofa-sztrájk megszűnik, amely erősen emlékeztet az egyszeri nagyvezér eszejárására, aki levágta a tulajdon orrát, hogy hadd egye a méreg a szultánt, amiért ilyen elcsufított nagyvezére van.

A renitenskedésnek egyedül ők maguk adják meg az árát s arra nem sokáig lesznek hajlandók, hanem be fogják érni azzal a nagyon tisztességes bizsonnal, amit a megállapított árak engednek. Utalunk a redőrkapitány hirdetemnyére.

Új esperes. Megyés püspökünk Szabó Márton dr. facsádi plébánost, ki éveken át volt itt segédlélekész és általános tiszteltnek örvendett, kinevezte lugosi esperessé.

Háziezredünk kitüntetett hősei. Markuleszku Dénes hadnagy a II. osztályu vitézségi éremhez az I. osztályut is kapta. Hochmann Dezső tart. hadnagy I. oszt. vitézségi éremet. Szerafin Il. és szakaszvezető, Osztheimer Rezső póttartalékos és Kriszt Jozsef honvéd a II. oszt. ezüst vitézségi éremmel lettek kitüntetve.

Lstört virág. Most aurdón a csata mezdén annyi vitéz hő-i halállal esik el, a kérelhetetlen halál nem elégszik meg a gazdag aratással, hanem ciont ujjával a boldog szülők szívet markolja. Tegnap kuzagda Degrell Lipot posta-tíz 15 hónapos fitt Pistikét az élők sorából. Legyen a gyászos szülők és nagyszülők vigasza az általános részvét és azon tudat, hogy a kis Pistike most az Egek Úra angyalaihoz tartozik.

Aratás. Az ország legnagyobb részében megindultak az aratási munkálatok, amelyek a legzebb reményeket keltek föl. A legnagyobb nehézség: a munkaerő kérdése, megoldottnak tekinthető, miután a kisbirtokosok családtagjai, az agkok, a katonakötelei koron alul levők, alkalmatlanok és a szabadságot népfelkelők el tudják latni az aratási teendőket. Nagy számban használnak aratógépet is, amely mellett sok helyen iparosiskolai növendékek, akiknek a számára kurzusokat tartottak és ipari képzettségű foglyok működnek. Munkashiány tehát nincsen és így a termés előreláthatólag gyorsan lesz learatható és behordható. Nálunk a délvidéken, Temes megyében, az alföldön és a Dunántul nagyobb részen javában folyik az aratás a kis Alföldön szintén. Erdélyben az északi és északkeleti vidékeken, Vasban, Mosonyban, Sopronban és Erdélyben csak e hónap első felében fog megkezdődni, ami azonban nem kétség, mert itt mindig később érik a gabona.

Élített rémhírterjesztők. Példás büntetésben részesült két előkelő temesvári polgár vész-hírek terjesztése miatt. Néhány hét előtt Hess Rezső altábornagy, temesvári katonai parancsnok meghallotta, hogy az a hír kering Temesvárott, hogy a monarchia egyik dreadnoughtja, a »Viribus Unitus« aknára futott. Hess altábornagy erre rögtön táviratilag érdeklődött a flottaparancsnoknál a hír valódisága felől s azt a távirati választ kapta, hogy a hír teljesen légből kapott. Erre az energikus katonai parancsnok felhatalmazást adott a vész-hírterjesztők elleni eljárásra. A rendőrség kinyomozta, hogy a hír terjesztői Kimmel Sándor szesznagykereskedő és Weiterschütz Géza kereskedő, mindkető a temesvári társadalom ismert tagja. A rendőrség fejenkint 100—100 korona pénzbüntetésre ítélte őket. Bizony Verseczen is találkozná, kit ilyen büntetéssel sújtani lehetne.

Kellemes kiránduló hely. Sok város örülne, ha oly közeli és kellemes kiránduló helye volna, mint erseeznek az »Ördög árokja«. Ahol, pláne az idén egy törekvő vendéglős igyekszik a kirándulók igényeit kielégíteni.

TANÜGY.

Értesítők a háborús évről.

Itt a végeken, dacára hogy a háboru a közeli szomszédokban kezdődött, a kultur munka folyt. Ennek eredményéről előttünk fekvő két értesítőben számol be úgy Pongrécz Alajos az áll. főreáliskola igazgatója, mint Sarkady M. Fidélisz a közs. polgári leányiskola igazgatója.

Lapunk egy hosszabb cikkben számolt be nem régiben a háborus tanévről. Habár azon cikk elég kimerítően tárgyalta a helybeli iskolák kultur missióját mégis behatóan akarunk a két beszámolóval foglalkozni és a két intézet nagy munkáját kellőképp kiemelni.

A háborunak dacára az állami főreáliskolában a tanulók száma 485 volt, a melyből 456 tett osztályvizsgát. Ami az intézet hadi kulturális működését illeti arról cikkünk körülményesen számolt be, csak az előmenetel statisztikáját akarjuk boncolgatni. A 456 vizsgát tett növendék közül tiszta jeles volt 23 az összes tanulók 5% legalább jó volt 73 növendék 16% legalább elégséges volt 45 növendék 10%, egy tárgyból bukott 37 növendék 8 százalék kettőből 15 növendék 3 százalék és több tárgyból bukott vagyis osztály ismétlésre utasított 54 növendék 11 százalék.

A polgári leányiskolába 273 a kézimunkatanfolyamba 5 növendék irattkozott, vizsgát tett 272 az intézet fenállása óta ez tehát a legerősebb évek egyike volt. Sikerrel végezte az osztályt 224 tanuló 83 százalék javító vizsgálatra utasított 26 növendék 9,5 százalék ismétlésre utasítva 14 növendék 5 százalék.

Igen érdekes a polgári iskola értesítőjében az intézet fenállása óta közölt összesítő statisztikai táblázat, mely hű tükre az intézet működésének.

Mindkét értesítő közli a jövő tanévre való tudni valókat.

A Hadsegélyző Hivatal feladatairól.

A háborus jótékonyági intézmények homlokterében kétségkívül a magyar királyi honv. ministerium által felállított Hadsegélyző Hivatal áll, a mely mindjárt a háboru kitörése után a király parancsára létesült, hogy központi szerve legyen Magyarország területén az önkéntes segélynyújtásnak és irányítója a jótékonyági cselekvéseknek.

Miután a háboru ez alkalmi alakulásra rendkívüli köteleességeket hárt, az elengedhetetlen együttműködés érdekében szükséges, hogy a társadalom figyelmét ismételtelen reá tereljük a Hadsegélyző Hivatalra.

A hivatal tevékenységi és működési köre febb vonásaiban az hogy alapot gyűjt a katonák özvegyei és árvái, valamint a rokkantak részére, segíti a harctéren küzdő katonákat és eljuttatja hozzájuk az áldozatkész közönség szeretetadományait, ruhaneműket oszt ki a rokkantaknak, a katonai özvegyeknek és árváknak és minden téren segítője, gyámoltója a háboru szerencsétleneiknek.

A hivatal által kezelt jótékonyági alapok összege már meghaladta a két milliót, természetbeni gyűjtésének eredménye pe-

dig a három millió korovát.

A direkt gyűjtéseken kívül a Hivatal céljainak szolgálatában állanak:

1. A Magyar Nők Korona Alapja, melynek tagja lehet minden magyar asszony és leány, a ki legalább egy koronát fizet az alap pénztárába. A teljes bevétel, mint a többi gyűjtésektől elkülönítő alap, a katonai özvegyekké és árváké. Az adományok hivatalos emlékszelvények ellenében történnek, a melyek a Hadsegélyző Hivatalnál és vidéken a Hadsegélyző Hölgybizottságoknál szervezhetők be.

2. A Nemzeti áldozatkészség szobrának alapzatára és a lovas alak páncélzatára illesztendő bronzlemezek jövedelme felerészben az özvegyeké és árváké, felerészben a rokkant katonáké. Ezt az akciót a Gyors Segély Augusztai Alappal együttesen viszi keresztül a Hadsegélyző hivatal. E bronzlemez az adományozó nevével ellátva, két korona minimális áron foglalható le.

3. Az alakulóban levő Hadsegélyző Szövetségbe beléphet mindenki, aki öt éven keresztül évi egy korona tagsági díj fizetésére vállal kötelezettséget. Ennek a szövetségnek teljes jövedelme felerészben az özvegyekké és árváké, felerészben a rokkantaké. Vidéken a szövetség akciót tagsági ívvel a tanítószag hazafias áldozatkészséggel intézi.

4. Családi- és egyéb gyűjtőperselyeket hozott forgalomba a Hivatal; a családi perselyek 40 fillér árban Budapesten, IV. Kossuth Lajos u. 12. szám alatt, vagy a Hadsegélyző Hivatalnál, (Képviselőház) rendelhetők meg. Vidéki megrendelések utóbbi helyre intézendők. A befolyó összegek fele az özvegyeké és árváké, fele pedig a rokkantaké.

5. Gyűjti a Hivatal a közönség természetbeni szeretetadományait élelmi és élvezeti cikkekben, pénzbeli adományokat a harctéren levő és Magyarország területén kiegészítő közös honvéd és népfelkelő csapatok részére, és az adományokat eljuttatja a harctérre.

6. Elfogad és gyűjt minden fajta pótruházatot és felszerelési tárgyakat a harctéren levő csapatok részére.

7. Forgalomba hoz jelvényeket, emlékműveket, emléklapokat, csatáképes levelezőlapokat, egyéb mű-, dísz- és használati tárgyakat, melyek a Hadsegélyző Hivatal jelvény-, emlékérmével díszítvék. Jótékonyági bélyegeket és számolócédlákat ad ki, üzleti számlákat, levélpapírokat és névjegyeket jótékonyági bélyegzővel lát el. Mindezek jövedelme az özvegy és árva alapé.

8. Gyűjt férfiruházati tárgyakat a katonai kötelekből elbocsájtott rokkantak részére. Női és gyermekruhát a katonák özvegyei és árvái számára.

9. Elfogad készpénzt, arany-, ezüst- és egyéb értéktárgyakat, képet, szobrot, stb. az özvegy- és árva alap javára.

10. Azokat a hozzá érkezett élelmi cikkekkel, amelyek a harctérre való szállításra nem alkalmasak, értékesíti, s a befolyó összeget az özvegy- és árva alaphoz csatolja.

A közönség forduljon bizalommal és szeretettel minden hadsegélyző ügyben a Hadsegélyző Hivatalhoz, mely a legnagyobb

készséggel és díjtalanul ad tanácsot és felvilágosítást. Elintézi a lehetőséghez képest ez irányban minden kívánságot. Felkarolja a háboru szerencsétleneit, segíti a rászorulókat.

Epen a kielégítésre való igények nagy mérve indokolja, hogy a Hivatal fejlődő alapjai a társadalom állandó jóindulatára és támogatására szorulnak.

A Hadsegélyző Hivatal vezetősége a Képviselőház palotájában van. Átvételi különítménye és nagy raktára Budapesten, Váci utca 38. szám alatt található és ide címzendők az élelmi és élvezeti cikkekkel, ruhaneműekkel, stb. tartalmazó csomagok, ládák. A pénzküldeményeket a Hivatal pénztára (a képviselőház földszintjén) veszi át. A gyűjtő- és propaganda osztály (Képviselőház, földszint) az összes jelvényekre és egyéb kiadványokra vonatkozólag szívesen szolgál szóval vagy írásban utbaigazítással. Ugyanitt van a Nemzeti áldozatkészség szobrának végrehajtó bizottsága is.

3028. — 1915.

Hirdetmény.

A temesvári m. kir. pénzügyigazgatóságtól kikerült 1915. évi III. osztályú kereseti adó-kivetési lajstrom az 1909. évi XI. t. cz. 4. §-a szerint folyó évi július hó 11-től július hó 18-ig terjedő 8 napon át a városi adóhivatalban közszemlére kitétetik és azt a hivatalos órák alatt mindenki betekintheti.

Bodry Mihály,

adóügyi tanácsnok, mint hivatalfőnök.

A m. kir. ministeriumnak 2357/915. M. E. számú rendelete a husfogyasztás korlátozásáról.

A magy. kir. ministerium a háboru esetére, szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912. LXIII. törvénycikket, és a hadiszolgáltatásokról szóló 1912. LXIII. törvénycikket kiegészítő 1914. L. törvénycik 4. §. alapján a következőket rendeli:

1 §.

Marhahúst, borjuhúst és sertéshúst a hét-két napján és pedig kedden és pénteken — akár nagyban, akár kicsinyben (adagokban) — árúsítani, vagy egyébként forgalomba hozni tilos. Ugyanezek a napokon tilos, fogadóknak vendéglőkben, egyleti jellegű és más étkező helyeken az említett husneműkből előállított ételeket kiszolgáltatni.

Ez a tilalom nem vonatkozik a husiparban előállított olyan állóképes huskészítményekre, amelyeknek előállítása hosszabb időt igényel és fogyasztása hosszabb időn át történik, nem vonatkozik továbbá a szarvasmarha, borjú és sertés levágásából nyert és emberi táplálkozásra alkalmas melléktermékekre.

2 §.

Husnak, vagy husételeknek elárúsítására szolgáló üzletekben tilos az 1 §-ban meghatározott napokon, az idézett §. tilalma alá eső húst, vagy ételt, az elárúsító helyiségben a közönség részére az e atvételt, vagy elfogyasztást lehetővé módon készen tartani.

3 §.

Az 1. §. rendelkezései alól kórházak és egyéb gyógyintézetek, valamint gyermeknevelő intézetek javára, közegészségügyi szükségesség alapján, a belügyminister kivételeket engedélyezhet.

4 §.

A katonai igazgatás részére szállított hus kiszolgáltatása nem esik az 1. §. tilalma alá.

5 §.

Aki a jelen rendelet 1. és 2. §-ában foglalt tiltó rendelkezéseket megszegi, az amennyiben cselekménye súlyosabb büntető, rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1914. L. törvénycikk 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri buotető bíróságnak, a székesfehérvári államrendőrség működési területén, pedig a magyar királyi államrendőrség hatáskörébe tartozik.

6. §.

A jelen rendeletet minden községben (városban) a helyen szokásos módon haladéktalanul közzhírré kell tenni.

7. §.

Ez a rendelet 1915. évi július hó 8. napján lép életbe. Hatálya Horvát-Slavonországra nem terjed ki.

Budapest, 1915. évi július hó 3. napján.

Gróf Tisza István s. k.
m. kir. miniszterelnök.

8500/H. M. ein. 18.—1915 szám.

Bevonulási hirdetmény.

A népfölkelésre kötelezetteknek az 1886 évi XX. t. c. alapján történt általános behívása folytán az 1896. évben született, valamint az 1878. évtől 1890. évig bezárólag született, továbbá az 1892., 1893. és 1894. évben született népfölkelésre kötelezett — nemkülönben a népfölkelésről vagy a hadiszolgáltatásokról szóló törvény alapján kirendelt (igénybevett), de ezen szolgálatból időközben elbocsátott egyének (munkások, kocsisok, hajcsárok, stb.), ha a folyó évben megtartott népfölkelési bemutató szemlén vagy utóbemutató szemlén vizsgáltattak meg, illetőleg az elrendelt bemutató pót szemlén újra megvizsgáltattak és népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtattak

1915. évi július 15-én

— a mennyiben névszerint felmentve nincsenek — a népfölkelési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvéd kiegészítő illetőleg cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokság székhelyére népfölkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak.

Ezen rendelkezés a cs. kir. osztrák népfölkelési behívása folytán kiterjed mindazon 1878. évtől 1890. évig bezárólag született és 1892., 1893. és 1894. évben született osztrák allampolgárokra is, kik a magyar szent korona országai területén a folyó évi június 18. a és július 12-ike közötti időben megtartott népfölkelési bemutató szemlén újra megvizsgáltattak és a népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtattak.

Mindazon az egyének, kik önkéntes belépés folytán a honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe (akár mint egyévi önkéntesek is) már besoroztattak, tekintet nélkül arra, hogy mely születési évfolyamba tartoznak, tényleges szolgálatra 1915. évi július 15-én bevonulni kötelesek.

A fentemlített korosztályokba tartozó azon hivatalos gépszeknek és futóknak tényleges szolgálata, kik a mezőgazdasági (arató, cséplő, kaszáló stb.) gőz vagy motorgépeknél alkalmazva vannak, beigazolt alkalmaztatásuk esetében saját kérelmükre az illetékes kiegészítő parancsnokság által 1915. évi szeptember 15-ig elhalasztatik.

A bevonulók bevonulásuk alkalmával lehetőleg erős lábbelit evőszéköt, evőcsészét, aprólékos kéziszerkeket és 2 napi ételmet hozzanak magukkal.

Ezen felszerelési tárgyak, a mennyiben a katonai szolgálatban használhatónak minősítettnek, értékük szerint meg fognak térítettni.

A bevonulás alkalmával a népfölkelési igazolványi lap birtokosa a vasutakon harmadik (gőzhajón második) osztályon ingyen utazik; ez a népfölkelési igazolványi lap azonban a vasúti, gőzhajó állomáson jóval a vonat vagy hajó elindulása előtt az állomás jegypénztáránál lebélyegzendő.

Azon behívott népfölkelésre kötelezett, aki a kitűzött határidőre és helyre be nem vonul, karhatalommal vezettetik elő s a katonai behívás iránt tanúsított engedelmesség megbüntetéséről szóló 1890. évi XXI. t. c. 4. §-a értelmében két évig terjedhető börtönnel büntetendő.

A m. kir. honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe önként belépni óhajtó népfölkelésre kötelezett a törvényes korlátok között

a csapattestet maga választja, a tényleges szolgálata történt bevonulása csak azon csapattesthez kérheti felvetelét, a hová mint népfölkelésre kötelezett beosztását nyerte.

Kelt 1915. évi június havában.

5561/1915 szám.

Hirdetmény.

Az 1912. évi LXIII. t. c.-ben nyert meghatalmazás alapján az élelmiszerek árát következőképpen állapítom meg:

Megjegyzem, hogy az alább részletesen feltüntetett árak mindaddig érvényben maradnak, a míg újabb hirdetmény azokat hatályon kívül nem helyezi.

Aki a részletezett árakon felül elárulit, vagy a vevő, aki ezen az áron önkényesen túlfizet kihágást követ el és elzárással valamint pénzbüntetéssel büntetettik.

Minden kereskedő köteles ezt az árjegyzéket üzletében szembe álló helyen kifüggeszteni.

	Kg.-ként korona
1. Marha hús eleje	3-60
2. Hátulja	4-40
3. Rostélyos	4-40
4. Borjucomb nyomtaték nélkül	4-—
5. Borjucomb nyomtatékkal	3-20
6. Borjubordás	3-20
7. Bárány hús	3-—
8. Sertéscomb	3-40
9. Sertés karaj	3-60
10. Juh hús	2-60
11. Szarvas rántani való csirke ha párja 1 kiló súlya nem éri páronként 2-40—3 kor.-ig	—
12. Csirke ha egy pár súlya egy kilót meghaladja	2-40
13. Pulyka	—
14. Liba (tömött)	2-60
15. Liba	1-50
16. Rucza	1-50
17. Galamb (párja)	1-—
18. Póty	1-80
19. Haresa	2-—
20. Kisebb halak	1-20
21. Füstölt szalona	4-40
22. Nyers szalona	4-—
23. Zsir és hárj	4-40
24. Füstölt kolbász	5-—
25. Hurka	3-60
26. Tepertő	1-60
27. Tej (literje)	—24
28. Tejfél (literje)	1-20
29. Tea vaj	4-60
30. Közöséges vaj	4-—
31. Tehén túró	—80
32. Juh túró (friss)	1-80
33. Juh túró besózott	2-40
34. Nullás liszt	—90

35. Kenyér liszt	—48
36. Házi kenyér két kilogrammnál nagyobb nem lehet	—48
37. Tojás (darabja)	—8
38. Süveg cukor (egészben)	1-04
39. Süveg cukor (kimérve)	1-08
40. Kocka cukor	1-12
41. Konyha só	—32
42. Száraz bab	—60
43. Zöld bab	16 fill.-től 20 fill.-ig
44. Burgonya (régí)	—16
45. Burgonya (új)	20 fill.-től 28 fill.-ig
46. Zöld hagyma szár nélkül egy köteg hagyma amelyben 5 szár van	6—10
47. Zöld paprika (darabja)	—04
48. Fejes saláta (darabja)	—04
49. Tök, darabja, nagyság szerint	20—40 f.
50. Petrezselyem 1 köt. (mely legalább öt darabból áll)	4—8
51. Pastinát, ugyan úgy	4—8
52. Sárgarépa, ugyan úgy	4—8
53. Lóhús, vesepecsenye	1-60
54. Leves hús	1-20
55. Füstölt hús	1-10
56. Debreczeni, füstölt	1-20

A piaci árusokat figyelmeztetem, hogy az eladásra szánt árukat csakis az ezen célra szolgáló asztalokon tarthatják az előirt módon.

Amennyiben az asztalokon el nem fért készletet hoznak magukkal, azt kötelesek legalább viaszkos vászonnal teljesen betakart kosárban tartani.

Miután az utóbbi időben több panasz érkezett hozzám, hogy a vásárló közönség az elárulítókat tömegesen megrohanja, sőt arra sem vár, hogy a piaci árus áruját az asztalokra kirkja, hanem azt már a kocsirol elkapkodja, amint ez különösen a baromfi piacon előfordult és ezáltal a vásár nyugodt lefolyását megzavarja, figyelmeztetem a közönséget, hogy az ily irányu visszaéléseket a vásári rendtartás 12. §-a alapján a legszigorubbán fogom büntetni.

Figyelmeztetem a közönséget arra is, hogy a baromfiak bevásárlásánál saját mérlegét csak az eladó beleegyezése esetén használhatja és nézeteltérés esetén a városi mérleg veendő igénybe. Versecz, 1915. évi július hó 6-án.

Dr. Buocz Béla,
rendőrfőkapitány.

Egy tanítónő jelölt

birja az itt divó négy nyelvet, kellemes megjelenés, ajánlkozik mint tanítónő, nevelőnő vagy társalgónő.

Vigyázz, ha jön a vonat!

Mert most érkezett meg

a Hungária Cipőgyár r. t. verseczi fiókjába

3000 pár cipő

a régi olcsó árak mellett

Cipőnk tartóssága közismert. :- Minden cipő talpában a gyári szabott ár.

Cipők javítását Hungária Cipő- és Csizmagyár r. t.

elfogadjuk.

fiókja, Versecz, Ferencz József-tér.

Fiókvezető: **Schwarz Gyula.**